

گزارشی میدانی از مشکلات نانوایان مشهد پس از استفاده از کارتخوان دوم که بدون مصوبه ملی اجرایی شده است

نان گرم و دل سرد

نخبد آذروشی

پیامبرانی به نام «مادران شهدا»

در همه جنگ‌ها آن چیزی که همواره بیش از همه در معرض دید قرار داشته، «خاکریز اول» جنگ‌ها بوده؛ همان‌جا که مردانی بادل بریدن از زندگی و خانواده‌شان در خط مقدم جنگ حضور پیدا کردند و از جان عزیز خود گذشتند. این در حالی است که آغاز ماجرای هر رزمنده و شهیدی از «خاکریز دوم»؛ یعنی از دل یک خانواده آغاز شده است؛ آنجا که مادرانی با همه احساس مادرانه خود و آرزوهای بزرگ و کوچکی که برای فرزندان‌شان داشتند، مشق بندگی در محضر خدای خود را تمرین می‌کردند و با دل پاک و صفای باطنی که داشتند، شیرمردانی را تربیت کردند که در موعد امتحانات بزرگی همچون دفاع از دین و وطن و ناموس کشورشان، کنج عافیت‌گزین را عار می‌دانستند و بی محابا دل به آتشی‌زدند که خیلی از دنیاپرستانی که جز زندگی دنیایی، باقی برایشان نیستی است و جز منافع مادی خود چیزی نمی‌بینند، آن را خودکشی می‌دانند.

این از خودگذشتگی در راه اسلام و فدا کردن جان برای دفاع از هموطنانی که هیچ گاه آن‌ها را ندیده‌اند و هیچ شناختی از ایشان ندارند، بی‌شک ثمره تربیت مادری است که ایثارگرانه زندگی کرده و با اشک بر مظلومیت شاه شهیدان به فرزندانش شیره جانش را داده است؛ مادری که در حیات مادی خود، شهادت را زیسته و حالا در عرصه عمل، پاره تنش را به میدان فرستاده تا در راه آرمان‌ها و اعتقاداتش با دشمن متجاوز به خاک کشور بچنگد.

حال این فرزند دلش به کوهی به نام «مادر» گرم است و می‌داند این کوه از فراق او متلاشی نمی‌شود. به همین خاطر این شیرمرد عرصه دفاع از وطن؛ مانند شهید محمد فیعی بهلجرد که متولد بیرجند است و در منطقه شلمچه به شهادت رسیده، در وصیت‌نامه‌اش می‌نویسد: «مادر عزیزم از شمامی خواهم مرا حلال کنی و از زحمات بی‌شماری که برای من کشیده‌اید، سپاسگزار می‌باشم و از اینکه نتوانستم در این دنیا به شما خدمت کنم، مرا ببخشید و به شما افتخار می‌کنم که برایم چون پدری نیز بودید و به ندای امام عصر لیکب گفته و مرا برای استواری اسلام و انقلاب، قربانی دادید و از شمامی خواهم برایم سوگوارى نکنید».

شهید علی نامی دشت بیاض نیز که متولد مشهد است و در ۲۷ سالگی به دلیل عوارض شیمیایی به شهادت رسید، در وصیت‌نامه‌اش به زیبایی درباره مقاومت، صبر و ایثار خانواده‌اش نوشته است: «سخنی چند با پدر و مادر عزیزم؛ سلام و درود بر شما که اسطوره مقاومت قرن‌هستید. سلام بر شما که جدایی جگرگوشته‌ان را در راه‌الله چه زبیا استقبال می‌کنید و درود بر شما که همچون ابراهیم خلیل (ع) فرزندان‌تان را در راه معبود خویش به قربانگاه می‌برید. به راستی که شما از ابراهیم (ع) و هاجر درس گرفته‌اید».

قصه مادران شهدا اما پس از شهادت فرزندان‌شان، تازه آغاز می‌شود؛ مادرانی که زینب‌گونه روایتگر نه تنها زندگی عزیزانشان؛ بلکه مروج آرمان‌هایی هستند که در وجودشان به یقین بدل شده و گویا رسالت پیامبری را بر دوش خود می‌بینند؛ پیامبری که پس از ذبح اسماعیلش آمده تا بگوید این مسیر حق آن‌قدر ارزشمند است که «اگر ۱۰ پسر دیگر داشتم، آن‌ها را در این مسیر فدا می‌کردم».

نقش مادران شهدا پس از شهادت فرزندان‌شان آن‌قدر ارزشمند است که در این باره رهبر معظم انقلاب (حفظه‌الله) فرموده‌اند: «اگر این مادرها آن وقتی که جنازی پچه‌هاشان می‌آمد یا حتی نمی‌آمد، آه و ناله می‌کردند، گله می‌کردند، بچه چاک می‌زدند، اعتراض به امام و اعتراض به جنگ می‌کردند، مطمئناً جنگ در همان سال‌های اول و در همان مراحل اول زمینگیر می‌شد. نقش مادران شهدا این است.» (بیانات در سومین نشست اندیشه‌های راهبردی با موضوع زن و خانواده، ۱۴ دی‌ماه ۱۳۹۰)

به راستی که قدر و جایگاه مادران شهدا را هیچ‌کس به خوبی ولی امر مسلمین جهان درک نکرده‌و این جایگاه والا بی‌شک با تأسی به مادر شهیدان یعنی فاطمه کلابیه، حضرت ام‌البین(س) شکل گرفته؛ مادری که به فرزندانش نه تنها ایثار جان در راه خدا؛ بلکه راه و روش ولایت‌مداری را به خوبی آموخت و خود نیز در این مسیر پیشگام و جلودار قافله بود. آن هنگام که از کربلا به مدینه خبر آوردند و بیش از همه نگران جان ولی زمان خود، سید و سالار شهیدان، حضرت اباعبدالله‌الحسین(ع) بود.

خبر

با دغدغه‌مندی از مشکلات زیست‌محیطی جلوگیری کنیم

در دومین جلسه ستاد استانی هماهنگی و مدیریت تالاب‌های خراسان رضوی، گزارش تأمین حقاللهای زیست‌محیطی تالاب‌های استان و معرفی و گزارش حوضه‌های تالایی آن مورد بررسی قرار گرفت. علیرضا قاضی، معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار خراسان رضوی در دومین جلسه ستاد استانی هماهنگی و مدیریت تالاب‌های خراسان رضوی گفت: هیچ‌کس مایل به بروز مشکلات زیست محیطی در استان نیست و همه باید با دغدغه‌مندی و هماهنگی برای پیشگیری از این مسائل تلاش کنیم. با وجود اینکه هر یک از دستگاه‌ها مسئولیت‌هایی متفاوت دارند، نتیجه نهایی فعالیت‌ها باید به گونه‌ای باشد که مردم از هوای پاک بهره‌مند شده و آرامش زیست‌محیطی حفظ شود.

مدیر کل حفاظت محیط زیست خراسان رضوی نیز در این جلسه اظهار کرد: در خراسان رضوی اگرچه تالاب‌های بزرگ ملی نداریم؛ اما اکوسیستم‌های آن بسیار مهمی مانند کشف‌رود وجود دارد که تأثیر مستقیم بر زندگی مردم می‌گذارند. هدف نهایی ما تضمین بقای تالاب‌ها و ارتقای هماهنگی میان دستگاه‌هاست. بررسی آخرین وضعیت تالاب‌ها نشان می‌دهد با توجه به شرایط سخت اقلیمی، بسیاری از تالاب‌های استان در وضعیت خشکی قرار دارند و از شرایط مساعدی برخوردار نیستند.

سید محمودی بیان کرد: یکی از مصوبات مهم ادامه برنامه حفاظت از قسمت تالایی رودخانه کشف‌رود بود که در سال‌های گذشته تهیه شده؛ اما ناتمام مانده بود. برای تالاب‌هایی مانند سیرخون، تچن و بزرگان نیز برنامه‌هایی تدوین شده است.

طاهره فجر داودلی | افزایش اخیر قیمت نان و شیوه اجرای آن در نانوائی‌های مشهد و خراسان رضوی، موجی از نارضایتی و سردرگمی را میان نانوایان و مردم ایجاد کرده است. تصمیمی که بدون پشتوانه مصوبه ملی و با اتکا به اختیارات استانی اتخاذ شد، نه تنها پرسش‌هایی درباره چگونگی اعمال افزایش قیمت به‌وجود آورد؛ بلکه مشکلات چند ماهه نانوایان در عدم دریافت سهم ۱۵ درصدی یارانه نان از سوی دولت را نیز برجسته‌تر کرد. قطع این واریزی در ۶ ماه گذشته، فشار مالی سنگینی را بر واحدهای نانوائی تحمیل کرده و موجب شده برخی از نانوایان به سمت تغییر شیوه کار خود و آزادپز شدن پیش بروند.

از سوی دیگر شورای تأمین استان برای کمک به رفع چالش‌هایی که نانوایان به آن دچار بودند، رأی به افزایش قیمت نان براساس اختیارات استانی داد و طبق اظهار نظر رسانه‌ای امیرالله شمقدری، معاون استاندار و دبیر شورای تأمین خراسان رضوی، موضوع افزایش جزئی قیمت نان در شورای تأمین استان مطرح و با افزایش حدود ۱۵ درصدی قیمت موافقت شد؛ اما اینکه چگونه بهای این افزایش قیمت از مردم گرفته شود، ارتباطی به مصوبه شورای تأمین ندارد و قرار شد مسئولان حوزه اقتصادی، اتحادیه نانوایان، سازمان صنعت، معدن و تجارت و مجامع امور صنفی هر طور که تبعات کمتری دارد، چگونگی دریافت این افزایش قیمت را اعمال کنند.

هر چند اختلاف نظر میان مسئولان درباره مرجع تصمیم‌گیر و شیوه اجرای افزایش قیمت نان؛ یعنی استفاده از کارتخوان دوم همچنان شفاف نشده یا به عبارتی استفاده از این شیوه را سازمان یا شخصی عهده‌دار نیست، باید در این زمینه به این نکته اشاره کرد که نانوایان نیز از این شیوه اجرا راضی نیستند و در برابر پرسش‌های پی در پی مردم و چالش‌هایی که این مسیر ایجاد کرده، تنها مانده‌اند و شاید بیان روایت‌شان بتواند تصویری دقیق‌تر از واقعیت‌های میدانی، مشکلات اجرایی این مصوبه غیرکارشناسی و پیامدهای تصمیمات آن را ارائه دهد.

■ چالش‌های جدید در نانوائی‌های دولتی

صاحب یکی از نانوائی‌های دولتی در محله فلسطین که در حال درآوردن نخستین نان‌های خود در ساعت ۶ صبح است، در طرح مشکلات خود پس از اضافه شدن کارتخوان دوم در گفت‌وگو با خبرنگار ما می‌گوید: با کارتخوان دوم مشکل زیادی داریم. بارها در مورد نانینو تبلیغ شده تا کارتخوان یا دستگاه دوم در نانوائی‌ها نباشد؛ اما حالا استفاده از کارتخوان دوم قانونی شده و حتی سوءاستفاده‌هایی را هم به دنبال دارد.

این نانوا به نوشته روی بئر نصب شده که نصب آن الزامی است، اشاره می‌کند و ادامه می‌دهد: روی بئر نوشته شده در راستای مصوبه استانی در خصوص کمک‌هزینه دولت، قیمت اصلاحی نان یارانه‌ای اصلاح شده و سپس قیمت‌ها آمده، در هیچ جای این بئر گفته نشده که نانوایان می‌توانند از کارتخوان دوم استفاده کنند. طبیعی است مردم در برخورد با این موضوع که توضیحی داده نشده، شاکي باشند و از ما علت را بخواهند. یکی دیگر از مشکلات این است که من نانوا مجبورم رول کاغذی هم تهیه کنم و یک هزینه به هزینه‌های نانوائی مانند آب، برق، گاز، بیمه کارگر و خمیرمایه که سرسام‌آور بالا رفته، اضافه شده و مسائل دیگری هم هست که هرچه بگویم، ادامه‌دار است. به خاطر همین هزینه‌های بالا یا باید آزادپز شویم یا باید دستگاهی بیاوریم که تعداد کارگر کمتری نیاز باشد. من دستگاه‌ها را عوض کردم و سه کارگرم یعنی سه خانواده از اینجا رفتند و حالا دو نفر شده‌ایم؛ یکی خودم هستم و دیگری کارگرم. ما ۵۰ سال است در این محل هستیم و با آدم‌هایی روبه‌رو می‌شویم که واقعاً پول نان را ندارند و اگر ما آزادپز شویم، قشر ضعیف جامعه چطور نان تهیه کنند؟ شاید افزایش قیمت نان به ما کمی کمک کرد؛ اما با افزایش دوباره هزینه‌ها و استفاده از کارتخوان دوم، نه تنها هزینه‌های ما تأمین نشد؛ بلکه دردرس ما بیشتر شده است.

■ مشکلات نادیدنی نانوایان

صاحب یک نانوائی سنگک در محدوده عبدالمطلب نیز به مشکلات کارت‌های بانک‌های خصوصی اشاره می‌کند و می‌گوید: کارتخوان دوم فقط کار ما را دو برابر کرده است. قیمت نان سنگک ۵ هزار و ۲۰۰ تومان است و ۸۰۰ تومان برای ۱۵ درصد کمک‌هزینه دولت اضافه شده، نان سنگک معمولاً مشتری‌ای که یک عدد نان بخواهد، زیاد دارد. حالا خودتان حساب کنید چطور این ۸۰۰ تومان را باید از مشتری که نمی‌توان از کارتتش کمتر از هزار تومان کشید، بگیریم؟ در سامانه نانینو نمی‌توانیم قیمت نان را تغییر بدهیم و مشتری هم پلاستیک نمی‌خواهد، راه حل در این شرایط چیست؟ واقعاً مدیرانی که تصمیم‌گیری کردند، به مشکلاتی که ممکن است برای مردم و نانوا پیش بیاید، فکر کرده‌اند؟ بارها و بارها توضیح دادن درباره افزایش قیمت نان و استفاده از کارتخوان دوم واقعاً برای ما دردرس شده و حوصله سرب و وقت‌گیر است. اگر روی سامانه نانینو این افزایش قیمت نان همراه با هزینه‌های دیگر ما دیده می‌شد، این‌قدر دردرس نداشتیم. قیمت همین امروز کفاف هزینه‌های ما را نمی‌دهد و فقط اسمش است که نان گران شده و کسی مشکلات ما

نانوایان را نمی‌بیند.

■ استفاده از کارتخوان دوم در نانوائی‌ها درست نبود

نانوائی عراقی در محدوده هدایت در تشریح مشکلات نانوائی خود با مردم توضیح می‌دهد: به خاطر اینکه در حاشیه خیابان و سر چهارراه هستیم، مشتری گذری زیاد داریم. به ویژه در ابتدای استفاده از کارتخوان دوم به شدت با مردم مشکل پیدا کردیم. آن‌ها فکر می‌کردند ما سوءاستفاده می‌کنیم یا بلایی سر حسابشان آورده‌ایم؛ به خصوص برای افرادی که پیامک برداشت نمی‌آید و متوجه نمی‌شوند که چقدر برداشت کرده‌ایم. حتی یک روز برای یک مشتری که چند روز پس از خرید نان مراجعه کرد، مجبور شدیم تمام تراکنش‌های خود را بررسی و به او ثابت کنیم که ۴ هزار تومان برداشت کرده‌ایم. نمی‌توان منکر تخلفاتی شد که در نانوائی‌ها رخ می‌دهد؛ اما استفاده از کارتخوان دوم درست نبود. سامانه نانینو هم مشکلاتی دارد؛ اما اگر از طریق همین نانینو افزایش قیمت اتفاق می‌افتاد، دردرس ما و مردم هم کمتر بود.

■ جای خالی تصمیم‌گیران نان در مدیریت مشکلات نانوائی‌ها

یکی دیگر از نانوایان مشهد در مطهری شمالی نیز عنوان می‌کند: ما یک نانوائی قدیمی هستیم و بیشتر مردم محل ما را می‌شناسند. باید بگویم ما به گران شدن همه چیز عادت کرده‌ایم و مردم مشکلی با افزایش قیمت نان ندارند. ما هم با مشتریان خودمان چندان مشکل نداشتیم، حتی برای استفاده از کارتخوان دوم؛ اما به خاطر اینکه برخی کارت‌های بانک‌های خصوصی مبلغ زیر هزار تومان را نمی‌کشند، هزینه یک یک عدد نان را با همان کارتخوان دوم کسر می‌کنیم و می‌دانیم اشتباه است. حتی می‌تواند روی آمار ما در سامانه نانینو اثر بگذارد؛ اما اگر می‌خواهیم مدیون مردم نباشیم، مجبور به این کار هستیم. کار ما پخت نان است. متولیان برای مشکلات ما راه حل بدهند تا ما انجام بدهیم.

■ دردرس‌های تصمیمات بدون مطالعه

یک نانوائی دیگر در محله توس که همان ابتدای صبح مشتری فراوانی داشت نیز سخنان هم‌صنفان خود را تأیید می‌کند و می‌گوید: روزهای نخست به شدت با مردم درگیری داشتیم و در کنار شلوغی و معطلی مردم در نانوائی، باید برای هر مشتری توضیح می‌دادیم که چرا از کارتخوان دوم استفاده می‌کنیم. درک مردم متفاوت است. بعضی‌ها دیر اعتماد می‌کنند. نان بربری در سامانه نانینو ۳ هزار تومان بوده و با مصوبه

در نشست خبری نمایش «باردو» با حضور نویسنده، کارگردان و تهیه‌کننده این اثر مطرح شد

«باردو»؛ روایتگر سه مقطع تاریخ ایران

۱۳۶۲ و اپیزود سوم در ۱۴۰۴ اتفاق می‌افتد.

حاتمی‌نژاد در ادامه با اشاره به موضوع نمایش افزود: سیر تاریخ یک واحدی را می‌سازد و با هر دیدی که بنگریم، آدم‌هایی که مشکل دارند، فارغ از هرگونه سویه سیاسی و ایدئولوژیک زندگی کردند و ماسعی کردیم این سیر تاریخی را به‌صورت سلسله‌وار در سه اپیزود مجزا روی صحنه بیاوریم. در این نمایش نامه انسان را در اجتماع می‌بینیم و شناختی که می‌توان از این انسان امروزی جامعه ایرانی معاصر داشت. کار سفارشی در تیم ما وجود نداشته و هرچه بوده، دغدغه خودماست.

■ «باردو» اثر سفارشی نیست

تهیه‌کننده نمایش «باردو» نیز در ادامه گفت: برای نخستین بار بوده که بخشی از این کار با اپیزودش متاثر از جنگ ۱۲ روزه‌است. در واقع نخستین یا جزو معدود آثاری به‌شما می‌آید که بدون هیچ‌گونه سفارشی رخ داده و مواجهه مردم با این اتفاق به نمایش کشیده شده‌است.

احسان حسینی ثانی با بیان اینکه این کار کاملاً مربوط به بخش خصوصی است، افزود: من یاد گرفتم از دولت توقعی نداشته باشم و از بضاعت‌های خودمان استفاده کنیم. زمانی که اتفاق‌های جنگ ۱۲ روزه رخ داد، ما در این میز می‌نشستیم و در همین ایام نوع برخورد و مواجهه با این اتفاق، یک دغدغه برای ما بود که پس از به‌خیر گذشتن اوضاع به آن بپردازیم. ایده و طرح اولیه که آمد، من ترکیب جنگ عشق و موسیقی را دوست داشتم؛ چرا که ترکیب نامتجانس

قشنگی است که کنار هم نشسته و خدا روشکر کار خوبی هم درآمد.

■ انتقال سه دغدغه عشق، موسیقی و جنگ در «باردو»

کارگردان نمایش «باردو» نیز با بیان اینکه اجرای این نمایش از ۱۳ آذر ماه در پردیس تئاتر اکتور واقع در مجتمع کوهرساز آغاز می‌شود، اظهار کرد: ایده پردازی «باردو» از اواخر شهریور و سیر تمرین‌های آن از اواخر مهر آغاز شد، در سه اپیزود در هر اپیزود دوبایزگر روی صحنه هستند. صحنه نمایش قرار است سه دغدغه عشق، موسیقی و جنگ را منتقل کند؛ چیزی که همه‌مالمس کردیم. محمدنیزای در توضیح این سه عنصر گفت: اینکه چرا عشق، باید بگویم من جامعه‌ای را که در آن زیست می‌کنم، نیازمند آرام شدن می‌بینم و لازم است مرهمی برای آن پیدا شود تا کمی نفس بکشد و به‌نظم چیزی بالاتر از عشق نمی‌تواند این مشکل را حل کند. به‌عنوان یک فعال تئاتر رسالتم این است بر مبنای اتفاق‌های روز نمایشی را ارائه دهم و روی مخاطب تأثیر بگذارم و چه خوب است که تماشاگر عشق به‌معنای واقعی کلمه باشیم.

وی با بیان اینکه این کار در ژانر موسیقی نمایش است و برنامه ما این است که ۳۰ شب روی صحنه باشیم، افزود: فارغ از بحث سیاسی سه‌کلمه‌ادر این نمایش پررنگ می‌بینیم؛ زن، موسیقی و وطن است که می‌تواند ما را نجات دهد. در کنار ۶ بازیگر این نمایش، یک شخصیت محوری پررنگ دیگر به اسم پیانو داریم که صدا و ملودی از عشق است که در نمایش جاری و در سه مقطع روایت می‌شود و در پایان، تنها موسیقی است که می‌ماند و در واقع صدای ملودی تاریخ ماست.